

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเหมาะสมของการนำลำไยสดและลำไยอบแห้งเข้าสู่ซื้อขาย
ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาว จุรีรัตน์ สรรค์วรรณะ

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. รวี ลังกานี ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนินทร์ สิงห์รุ่งเรือง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการนำลำไยสดและลำไยอบแห้งเข้าสู่ซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ ความเหมือนกันของสินค้า สามารถจัดชั้นคุณภาพของสินค้าได้อย่างชัดเจน ปริมาณสินค้ามีจำนวนมาก และความผันผวนของราคาสินค้า ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนในการพิจารณาความเหมาะสมได้แก่ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของลำไย ตลอดจนเป็นสินค้าที่สามารถเก็บรักษาได้ โดยการศึกษานี้ได้รวบรวมข้อมูลสถิติของราคาและปริมาณในอดีตทั้งลำไยสดและลำไยอบแห้ง และยังสามารถรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการค้าลำไยสดและลำไยอบแห้งและเกษตรกรชาวสวนลำไยเพื่อนำมาศึกษาถึงความเหมาะสมในการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้ศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อมเพื่อนำมาเป็นปัจจัยสนับสนุน โดยใช้แบบสอบถามจากการเลือกการสุ่มแบบสะดวก โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการค้าลำไยและลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน จำนวน 28 ราย และกลุ่มเกษตรกรชาวสวนลำไยในอำเภอจอมทอง อำเภอสันป่าตอง อำเภอหางดง อำเภอสารภี และกิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 148 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวนของราคา การแจกแจงความถี่ และอัตราส่วนร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-60 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รับซื้อผลผลิตลำไยพันธุ์อีดอเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของเกษตรกรยัง

พบว่า เกษตรกรโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46 – 60 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยจะเพาะปลูกลำไยพันธุ์คือเป็นส่วนใหญ่ และนำผลผลิตเก็บเกี่ยวไปจำหน่ายในตลาดเอง

จากการศึกษาความเหมาะสมของสินค้าลำไยที่จะนำเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตามหลักเกณฑ์ที่เป็นปัจจัยหลัก พบว่า ลำไยเป็นสินค้าที่สามารถจัดเกรดได้ ทั้งหมด 6 เกรด คือ AA, A, BB, B, C และลำไยร่วง ตามมาตรฐานลำไยไทย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร ในแต่ทางปฏิบัติพบว่า การซื้อขายไม่ได้นำเอามาตรฐานลำไยไทยที่มีอยู่มาปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการแบ่งเกรดระหว่างผู้ประกอบการและเกษตรกร ส่วนปริมาณการซื้อขายในปัจจุบันยังมีปริมาณน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่นที่ได้ซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และพบว่าปัจจุบันยังขาดข้อมูลปริมาณลำไยโดยแยกตามเกรด ดังนั้น จึงทำให้การศึกษาด้านปริมาณลำไยที่ซื้อขายในปัจจุบันจึงไม่สามารถระบุได้ว่าลำไยเกรดใดมีปริมาณการซื้อขายมากที่สุด

ผลการศึกษาตามหลักเกณฑ์ความเคลื่อนไหวของราคา พบว่า ลำไยสด เกรด AA และลำไยอบแห้ง เกรด BB มีความผันผวนของราคามากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวนของราคาเท่ากับ 0.24 ทั้งสองชนิด

จากการศึกษาปัจจัยสนับสนุน พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของลำไยในปัจจุบันนั้นผู้ประกอบการมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตและการค้าเป็นอย่างดี ในขณะที่เกษตรกรยังมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการผลิตและการค้าน้อยมาก ส่วนปัจจัยด้านการเก็บรักษาพบว่า ทั้งลำไยสดและลำไยอบแห้งสามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน กล่าวคือ ลำไยสดสามารถเก็บรักษาไว้ได้ 30 – 45 วัน และลำไยอบแห้งสามารถเก็บไว้ได้ 1 – 3 ปี

สินค้าลำไยมีความผันผวนของราคาตรงตามหลักเกณฑ์ที่เป็นปัจจัยหลัก ซึ่งมีความเหมาะสมในปัจจัยหลักนี้เพียงปัจจัยเดียว ในด้านของปริมาณลำไยสดและลำไยอบแห้งยังมีปริมาณน้อย และการจัดชั้นคุณภาพของลำไยสดและลำไยอบแห้งในปัจจุบันนั้น ทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการยังไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานลำไยไทยอย่างจริงจัง จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการแบ่งชั้นคุณภาพของลำไย ดังนั้นลำไยสดและลำไยอบแห้งยังขาดความเหมาะสมในปัจจัยหลักถึง 2 หลักเกณฑ์ และด้านปัจจัยสนับสนุนทั้ง 2 ด้านนั้นมีความเหมาะสมที่ดี

จากการศึกษาทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยสนับสนุนแล้ว สรุปได้ว่าลำไยสดและลำไยอบแห้งยังขาดความเหมาะสมในการนำเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

Independent Study Title   Appropriateness of Introducing Longan and Dried Longan to
the Agricultural Futures Exchange of Thailand

Author   Miss Jureerat Sanwanna

Degree   Master of Business Administration (Agro-Industrial Management)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Ravi Lonkani   Chairperson

Assistant Professor Chanin Singrungruang   Member

ABSTRACT

The objective of this study was to study the appropriation of introducing longan and dried longan to the Agricultural Futures Exchange of Thailand. For this study, three main attributes were used for appropriate identifications including the homogeneity of standardization and grading the product, the plentiful product volume and the price fluctuation. Further more, the economy factors and preservation abilities of the product were also used as the supporting attributes to identify the appropriation. The data used in this study were secondary data including the series of longan and dried longan prices. Also, primary data collected as for supporting information which were obtained by interviewing 28 traders and 148 longan agriculturists in Chomtong, Sanpathong, Hangdong, Sarapee and Doilaw districts, Chiang Mai and Lumphun Provinces. Then, the analysis was conducted using descriptive statistics such as coefficient variation of price, frequency and percentage.

The study revealed that most of the traders were male whose aged were between 46 - 60 years old, educated of Bachelor degree. They usually bought grade A's E-dore variety produce from the agriculturists. On the other hand, most of the agriculturists were male, aged between 46-60 year olds, educated in primary school level. Moreover, most of them also planted E-dore variety, harvested and sold their product by themselves.

Regarding the main attributes, the price fluctuation study revealed that the prices of both grad AA's longan and BB's dried longan had the most fluctuation with the coefficient variation of price values of 0.24. On the second attribute, the study revealed that there were 6 levels of grading, AA, A, BB, B, C and dropped longan. According to the Office of Agricultural Product Standard's, longan are the fruit that can be graded and standardization. However, in practice, trading was not follow strictly to this benchmark. Consequently, there was often a problem of inconsistency of grading among trader and agriculturists. The trading quantity study revealed that currently, there were quite a small trading quantity compared with the other main products trading in the Agricultural Futures Exchange of Thailand. Due to lack of collecting longan price data categorized by grades, therefore, it could not be identified which grade was the most suitable.

For the supporting attributes, study revealed that the agriculturists had rare and were not interested in the information while the traders usually had sufficient and paid attention to the information. As well as the preservation span revealed that longan product could be preserved for 30-45 days while dried longan could be preserved for 1 – 3 years. Therefore, life span of longan and dried longan was not an obstacle of trading in the market.

Longan and dried longan had the most fluctuation price. This was the only attribute that suggested the appropriation. For other attributes, the research found that the quantity of longan and dried longan had a small trading. Moreover, for the homogeneity, standardization and grading attributes, the agriculturists and trader were not follow strictly of Thailand Standard for Longans.

The conclusion of the study suggested that it was not appropriate, at this current situation, to introduce longan and dried longan to the Agricultural Futures Exchange of Thailand.